

Fejér Megyei Területi Választási Bizottság
8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság
58/2019.(X.24.) számú határozata

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság H. I. (továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott fellebbezés tárgyában – 2 igen és 0 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság Pázmánd Község Helyi Választási Bizottság 26/2019. (X.18.) számú határozatát megváltoztatja és a kifogást elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Győri Itélőtáblához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Fejér Megyei Területi Választási Bizottságnál (8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9. e-mail: dr.kovacs.zoltan@fejer.hu).

A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2019. október 27-én 16.00 óráig** megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

INDOKOLÁS

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

[1] Magánszemélyként eljáró kifogástevő (a továbbiakban: Kifogástevő) 2019. október 16-án 15 óra 43 perckor kifogást nyújtott be Pázmánd Község Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 23/2019. (X.14.) határozata ellen az Alaptörvény 35. cikk (1) pontjában, továbbá a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a Büntető törvénykönyv (a továbbiakban: Btk.) 350. § (1) bekezdés f) és h) pontjában foglaltak megsértése miatt.

[2] Kifogástevő előadta, hogy 2019. október 13-án az önkormányzati választás során megsértették a választás titkosságát. Az arra jogosultakat a választásban anyagi juttatással és ingyenes italfogyasztással befolyásolták.

[3] Álláspontja szerint láncszavazás történt a településen, melyet a szavazókörökben történtek, a hiányzó, eltűnt szavazólapok támasztják alá.

[4] Kifogásához csatolta a részletes tényállást leíró, bizonyítási eszközökkel alátámasztott dokumentumot, mely alapján nyomozás elrendelését kérte az illetékes rendőrkapitányságtól.

[5] A kifogástevő a nyomozás elrendelés kérésében - melyet a kifogás tényállásának és bizonyításának eszközeül jelöl, és amelyhez a kifogás elbírálásáig 3 db. teljes bizonyító erejű magánokiratot „Tanuvallomást” is csatolt - az alábbiakat rögzíti:

[6] Láncszavazás gyanúja:

- 1.) Láncszavazás gyanúja kapcsán hivatkozik egy 2019. október 7-én a szavazóköri delegáltak számára megtartott tájékoztatóra, ahol 3 delegált, akik a „kocsmában történtek miatt előnyben részesült” polgármester és képviselők delegáltjai azt kívánták megtudni, hogy láncszavazás gyanúja esetén milyen lehetősége van jegyzőnek ezt megakadályozni.

Bizonyíték:

egy az ülésről szóló hivatkozott jegyzőkönyv, ami a kifogáshoz nem került becsatolásra

- 2.) A 2. szavazókör helyiségében a szavazás napján reggel felmerült a láncszavazás gyanúja, de a szavazó gyorsan elhagyta a helyiséget és a kocsmába ment. Tanuk jelenlétében ez a személy is beismerte az őt ért befolyásolást, azt hogy ingyen ihatott.

Bizonyíték:

A szavazatszámoló bizottság egyik tagjától származó tanuvallomás, mely szerint az egyik enyhén ittas állapotú – a nyilatkozatban meg nem nevezett - szavazó gyanúsan sok időt töltött a szavazófülkében, vastag kabátban volt. Azonnal felmerült benne a gyanú a láncszavazásra vonatkozóan, melyet jelzett a bizottság elnökének, de a szavazó gyorsan elhagyta a helyiséget, utána mentek, de addigra eltűnt. Nyilatkozott még többek között arról, hogy további személyek a szemközti önkormányzati ingatlanba akartak bejutni, míg egy másik személy a Tűzoltó szertárnál állt megfigyelőként. Mindez a szavazókörök 150 métere tilalmi sávjában.

Másik szavazatszámoló bizottsági tag figyelmét az előző bizottsági tag hívta fel a gyanúsan viselkedő szavazóra, felmerült benne a gyanú a láncszavazás lehetőségére vonatkozóan. A gyanús szavazó gyorsan távozott nem tudtak utána menni.

Szavazatvásárlás gyanúja:

- 3.) E körben a kifogástevő a 2019. október 12-én a kora esti órákban a Béke utcában tartott kampányrendezvényen történetekre hivatkozik, ahol az „arra jogosultakat a választásban anyagi juttatással befolyásolni törekedtek. 5000-20.000 forint juttatást ígértek, a beigért 20.000 forintból 15.000 forintot kaptak meg, a fennmaradó 5000 forintot leihatták a kocsmában.

Bizonyíték:

Két személytől származó tanuvallomás mely tartalma szerint a kampányrendezvényen a szavazókat befolyásolni akarták pénzzel. „Elmondása szerint” az egyik – a nyilatkozatban megnevezett jelölt - megkérdezte, hogy „meggondoltam-e magam”. „Elmondta” azt válaszolta, hogy „Hát most ne játszunk már a tűzzel”. „A befolyásolni kívánt tanú elmondta, hogy pénzt akart ajánlani neki az egyik – a nyilatkozatban megnevezett - személy. Elmondta, hogy „huszakat” adott. „

- 4.) A szavazás napján a kora reggeli óráktól a választáson „együtműködő” „befolyásolt” személyeknek ingyenes italfogyasztás volt biztosítva a Fő utca 93. szám alatti kocsmában.

Bizonyíték:

Három személytől, mint a befolyásolni szándékozott tanúk vallomását tanúsító személyektől származó tanuvallomás, melyben egy befolyásolni kívánt személytől hallottakat tanusítják. A nyilatkozat lényege szerint a befolyásolni kívánt személy elmondta nekik, hogy ingyenes fogyasztás volt biztosítva az együtműködő befolyásolt személyeknek. A tanú elmondta, hogy „Huszat „, azaz húszezer forintot fizetett, amiből kaptak tizet, tizenötezer forintot. A maradékot a haverok elitták. Elmondta, hogy még kik kaptak pénzt. Szó szerint mondta: „Nem kapták meg, ötezer forintot el lehetett inni. Húszezer volt a választás fejenként, aki a nyilatkozatban megnevezett személyre szavaz. A nyilatkozatban megnevezett személynél minden ingyen volt, öt hordó sör, pálinka. Volt aki négykézláb esett ki a kocsmából.

Bizonyíték:

Egy személytől mint a befolyásolni szándékozott tanúk vallomását tanúsító személytől származó nyilatkozat arról, hogy neki a befolyásolt személy elsírta magát, félt valamitől, azt hajtogatta, valami ganyóság volt, valami stikli van, „másikakra kellett ráhúzni” „Említ még másik két-három embert is akik pénzt kaptak.” Ő 3 ezer forintot említ egy szavazatért. A „milliomos fizetett” „volt ott valami szakállas ember is, akit most látott először”. A nyilatkozat szerint ezen befolyásolt személynek nincs pénze, de ezt követően a kocsmában napokig ivott.

- 5.) A hivatkozik továbbá a kifogástevő az alábbiakra:

A kocsmából enyhén ittasan érkeztek a szavazók a szavazóhelyiségbe, szavazataiknak hatékony befolyásolását kívánták bebiztosítani a láncszavazással, delegált tag volt a kocsmában dolgozó hölgy, feltűnően lassú volt a szavazás mindkét szavazókörben, indokolatlanul hosszú ideig tartózkodtak a szavazófülkében azok, akik rendszeresen látogatják a kocsmát, és ez a befolyásolni kívánt, tanuként megnevezett személyekre is igaz.

Soha sem volt még magasabb részvételnél sem várakozás a szavazóhelyiségekben. Tanuként megnevezettek vastag öltözetben az időjáráshoz nem alkalmazkodóan jelentek meg.

Bizonyíték:

Szavazóköri tagok megjelölve, de bizonyíték nincs csatolva.

- 6.) Kifogástevő nyilatkozik, hogy az urnazárások és a szavazatszámlálás után vált egyértelművé, hogy a 2. szavazókörben melyben a nap során felmerült a gyanú a láncszavazásra az egyik leragasztott borítékban csak a pártlistás szavazólapot találták meg. A befolyásolt személyek mindkét szavazókörben leadták szavazataikat, megsértették a választás titkosságát, kivitték a szavazólapot a szavazóhelyiségből és befolyásolták a választás eredményét.

Bizonyíték:

Szavazóköri tagok megjelölve, de bizonyíték nincs csatolva, és szavazóköri jegyzőkönyv

- 7.) A kifogástevő hivatkozik még arra, hogy a kocsma forgalmára tekintettel minimum 50 db lehetett a befolyásolt szavazatok száma, amely az előre meghirdetett ingyen ital miatt bizonyára még több volt, ami megoszlott a két szavazókör között.
- 8.) A delegáltak elmondása szerint a szavazólapok tartalma a megszokottól nagymértékben eltért. Az eredmény – figyelemmel a polgármesteri döntő többségre és a képviselői ellenzéki többségre is megmagyarázhatatlannak tűnt, amíg „fény nem derült a súlyos jogsérelemre.”

[7] Hivatkozik még feljelentésében többek között arra, hogy a törvénysértésekre a jelzés hozzá 2019. október 14-én érkezett, azóta fenyegetettnek érzi magát követték, a befolyásolt választókat is megfenyegették nehogy elmondják, hogy pénzt kaptak és mit kellett csinálniuk.

[8] A HVB a 26/2019. (X.18.) számú határozatával a kifogásnak helyt adott és megállapította a jogszabálysértés tényét és a választási eljárás jogorvoslással érintett, - a képviselői mandátumokra vonatkozó részét – megsemmisítette és a választási eljárást megismételtette.

II.

A fellebbezés tartalma

[9] Beadványozó 2019. október 21-én 15 óra 28 perckor a Fejér Megyei Területi Választási Bizottságnak címzett fellebbezést nyújtott be a HVB határozatával szemben a Ve. 223. §. (3) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak alapján, a 221. § (1) bekezdésben foglaltakra tekintettel jogszabálysértésre hivatkozással.

[10] Álláspontja szerint a HVB megsértette a Ve. 211. §-át és a benyújtott kifogást nem a szavazatszámláló bizottság döntésére és tevékenységére vonatkozóan bírálta el, hanem azon túlterjeszkedve az eljárás eredményére vonatkozóan hozott jogszabálysértő döntést, ugyanis az eljárás eredményére vonatkozóan korábban már meghozott – és időközben jogorvoslással is elbírált döntés nem változtatható meg.

[11] Kifejtette, hogy a HVB határozatának 2. oldala idézi a kifogás előterjesztőjének álláspontját, melyből kitűnik, hogy a kifogás ténylegesen az 01. és a 02. számú szavazatszámú bizottság szavazóköri eredménymegállapító döntése ellen irányul, amely döntés ellen korábban már jogorvoslati kérelem került benyújtásra.

[12] Előadta, hogy a sérelmezett határozat rögzíti, hogy „*dr. V.né dr. R. M. 2019.10.16. napján 15.45 órakor a Pázmándi Helyi Választási Bizottság elnökéhez benyújtott jogorvoslati kérelemmel, kifogással élt a Ve. 218. § (1) a) és c) pontjának megfelelően.*” A Ve. 218. §-ának (1) bekezdése a következőket rögzíti: „*218. § (1) A választási bizottság a kifogásról a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.*”

[13] A fentiekkel összefüggésben kifogásában előadta, hogy a határozatban megjelenített jogalap nem helytálló, mert ezek szerint a kifogás benyújtója nem jelölte meg pontosan, hogy a Ve. melyik rendelkezése került volna megsértésre, mert véleménye szerint az idézett rendelkezés a kifogás elbírálására jogosult szerv döntésére tartalmaz felhatalmazást, annak további pontjai nincsenek.

[14] Álláspontja szerint már hivatkozott határozat 2. oldalán megjelenített szövegrész arra utal, hogy a kérelem a szavazás titkosságát és tisztaságát rögzítő alapelv sérült volna a kifogásban előadottak szerint.

[15] Véleménye szerint a benyújtott kifogás nem felelt meg a Ve. 212. § (2) bekezdésében foglaltaknak, tekintettel arra, hogy a kifogás nem tartalmazta pontosan a jogszabálysértés megjelölését, ezért azt a HVB-nek érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania.

[16] Álláspontja szerint a HVB határozatában nem hívta fel a Ve. 211. §-ának rendelkezését, mely szerint „*211. § A szavazatszámú bizottság tevékenysége és döntése ellen – a szavazókör eredményt megállapító döntés kivételével – kifogást lehet benyújtani.*”

[17] Előadta, hogy a Ve. 208. § (1) bekezdése alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással lehet benyújtani, amely feltételnek a határozatban megjelenített jogszabálysértésre való hivatkozás nem felel meg. Így véleménye szerint a szavazóköri eredményt megállapító döntés, és a választás eredményét megállapító határozat ellen benyújtott jogorvoslati kérelem került előterjesztésre. A szavazóköri eredményt megállapító döntés ellen pedig a választás eredményét megállapító határozat ellen benyújtott fellebbezésben jogorvoslati kérelem került előterjesztésre. Ezen fellebbezést a Fejér Megyei Területi Választási Bizottság érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

[18] Előadta, hogy a bírósági gyakorlat töretlen abban a kérdésben, hogy a jogsértés absztrakt állítása önmagába nem elegendő, meg kell jelölni, hogy konkrétan mely jogszabály sérült az adott cselekmény kapcsán és e körben nem elegendő az alapelvekre való hivatkozás, mivel azt a Ve. 2. §-a foglalja össze.

[19] Álláspontja szerint a Kúria eseti döntéseiben kirajzolódik az a megközelítés is, hogy az sem elegendő a jogszabálysértésre hivatkozás körében, ha a kérelmező felsorol jogszabályhelyeket, azonban nem jelöli meg, hogy a jogorvoslattal érintett cselekmény milyen okból jogszabálysértő, a megjelölt jogszabályhelyekhez kapcsolódóan mi volt a konkrét jogszabálysértés.

[20] Hivatkozik továbbá e körben a Kúria „A választási és népszavazási eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslat tárgyában létrejött joggyakorlat-elemző csoport által 2018. januárjában kiadott „Összefoglaló vélemény” elnevezésű dokumentumra.

[21] Előadta továbbá, hogy a bírósági gyakorlat töretlen abban is, hogy a jogszabálysértésnek olyan a Ve. 2. §-ban megfogalmazott választási alapelvekre való hivatkozással kapcsolatosan van helye, amely ténylegesen hatást gyakorolt a választás eredményére. Az ítéletáblai végzések konzekvensek atekintetben is, hogy önmagában az alapelvekre való hivatkozás nem alapozza meg az eredmény megsemmisítését.

[22] Fentiekkel összefüggésben hivatkozik továbbá a Fővárosi Ítéletábla 12.Pk.50.043/2014/3. számú határozatában foglaltakra.

[23] Álláspontja szerint a sérelmezett határozatban megjelenített indokok, miszerint 1 db szavazólap eltérés (hiány) állt fenn, semmilyen módon nem igazolja a határozatban megállapított „láncszavazás” valószínűségét. A választópolgároknak átadott szavazólapok számánál kevesebb szavazólap leadása semmilyen módon nem befolyásolja a választás érvényességét, ebből semmilyen következtetést nem lehet levonni, mert nem ellenőrizhető, hogy a szavazó polgár a kapott szavazólapot valóban elhelyezi-e a borítékban, amit az urnába dob, vagy sem. A szándékoltan vagy szándék nélkül le nem adott szavazatnak nincs jogi következménye, a szavazatszámoló bizottságnak a leadott szavazatokat kell vizsgálnia, értelmeznie.

[24] Előadta továbbá, hogy a kifogást előterjesztő személy maga is csak gyanúnak nevezi a láncszavazást. A pusztá gyanú nem elég a jogsértés valószínűsítéséhez, ahhoz a gyanúnak alaposnak kell lennie, azaz objektív tényekkel, körülményekkel oly mértékben alátámasztottnak kell lennie, hogy a pusztá gyanú szubjektív vélekedését egyéb körülmények a nyomatékos valószínűség, a vélelmezett megvalósulás szintjére emeljék. Mivel jelen esetben a kifogás a választás eredményét érinti, a választási eredmény elleni jogorvoslat annyiban sajátos az egyéb jogorvoslatokhoz képest, álláspontja szerint a törvénysértés pontos megjelölése mellett annak bizonyítékait is olyan fokon kell megjelölni, illetve azokra hivatkozni, hogy azok a valószínűség szintjére emeljék az eredmény megállapítása során bekövetkezett jogsértés állított megvalósulását. Véleménye szerint ennek a sérelmezett határozat indokolás nem tesz eleget.

[25] Álláspontja szerint a kifogással szembeni jogszabályi igényt (nevezetesen azt, hogy a jogsértést konkrétan és bizonyítékokkal alátámasztottnak kell megjelölni) nem helyettesítheti Kifogástevő állítása, hogy „van bizonyítéka, de azt azért nem adja elő, azért nem jelöli meg, hogy ne veszélyeztesse a nyomozás érdekeit”.

[26] Álláspontja szerint továbbá annak elbírálása, hogy mi veszélyezteti egy leendő nyomozás eredményes lefolytatását, az nem a kifogást előterjesztő Kifogástevő hatáskörébe tartozik. Az ő kifogásainak a törvényi követelményeknek kell megfelelnie, konkrétan kell lennie és nem alapulhat mindössze csak „hallomásokon”. A sérelmezett határozat ezen síkon írt indokolása tehát ezért eleve nem lehet helytálló és megalapozott.

[27] Véleménye szerint a kifogás előterjesztése alapján nem egyértelmű, hogy a mindkét szavazókörre, vagy csak egyik szavazókörre vonatkozóan történt-e meg a kifogás előterjesztése, mert a határozat adataiból az egyik szavazókörre korlátozódik a kifogás. Ennek megfelelően a 02 sz. szavazóköri jegyzőkönyv került csatolásra. A HVB ezen körülményt nem tartotta szükségesnek tisztázni, holott nem egyértelmű, hogy a kifogás előterjesztője pontosan melyik szavazókörrel kapcsolatosan terjesztett elő jogorvoslatot. Az egyik szavazókörben hivatkozott szabálytalanság nem hat ki automatikusan a másikra. Másrésztől nem érthető, hogy miért csak a képviselők választására hatott ki az állított jogszabálysértés, mert amennyiben a választás tisztasága sérült volna, az mind a képviselők, mind a polgármester választás eredményét befolyásolta volna.

[28] Előadta továbbá, hogy a sérelmezett határozatból nem állapítható meg, a határozat szerinti tényállásnak a választás eredményére való érdemi kihatására történő utalás. A határozat részletesen taglalja a jogsértés fennállásának valószínűsítését, azonban nem tér ki arra, hogy a jogsértés kihatással volt-e a választás eredményére. E körben a Helyi Választási Bizottság mérlegelési jogkörben járt el, azonban mérlegelésének eredményeit, a figyelembe vett körülményeket, az érvényes és érvénytelen szavazatok stb. nem jeleníti meg a határozat. Kizárólag azt rögzíti, hogy *„ügy ítélte meg, hogy ok-okozati összefüggés áll fenn a jogsértés és a képviselői mandátumok vonatkozásában megszületett választási eredmény között...”*

[29] Aggályosnak tartja továbbá, hogy a 2019. október 18. napján kiadott, írásba foglalt határozattól eltérő formájú és tartalmú határozat került megküldésre e-mail-en az érintettek részére. Az eltérést igazoló két határozat példányt mellékelten csatolja és nyilatkozik arról, hogy a határozat kijavításáról vagy egyéb eljárási cselekményről értesítés nem érkezett.

[30] A Beadványozó fellebbezéséhez csatolta a Sörcsárda tulajdonosának és a vendéglátóhely 2019. október 13-i vendégeinek (26 fő) nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a vendéglátóipari egységben 6.00-19.00 óráig nem fogyasztottak ingyen italt és tudomással sem bírnak olyanról, hogy ilyen valaki számára felajánlásra vagy elfogadásra került volna. Anyagi felajánlással sem keresték meg őket, mellyel konkrét személy támogatását kérték volna

A sörcsárda tulajdonosa arról is nyilatkozott, hogy a választás napján és a kampány időszakban náluk jogsértés nem volt. Ingyen ital fogyasztást valótlán állításnak tartják, a fogyasztáskor náluk azonnal fizetni kell. Nincs tudomásuk arról, hogy a választás ideje alatt bármilyen kampánytevékenység lett volna.

[31] Csatolta továbbá egy olyan személy nyilatkozatát azon nyilatkozatának visszavonásáról, amelyet a HVB „befogadott” és amiben azt nyilatkozta, hogy hallomására alapozta azon nyilatkozatát, hogy „többen pénzért vesznek szavazatokat és ingyen isznak a kocsmában”. A nyilatkozó, állítása szerint a nyilatkozat megtételekor befolyás alatt állt.

[32] Csatolta továbbá egy olyan személy nyilatkozatát, melyben a személy arról nyilatkozik, hogy az általa korábban elmondottakról csak hallomásból tud azokat bizonyítani nem tudja és nem tud megnevezni olyan személyek sem, akik olyan állítást tettek volna, hogy a kocsmában ingyen lehet enni, inni, valamint pénzt kaptak bizonyos emberektől szavazatok ellenében. Ehhez a nyilatkozathoz Beadványozó videót is csatolt a nyilatkozatot tevő személyről.

[33] Beadványozó fellebbezésében kérte a határozat megváltoztatását és a kifogás elutasítását.

III.

A területi választási bizottság döntése és jogi indokai

[34] A fellebbezés megalapozott.

[35] A Beadványozó érintettségeként polgármesteri és képviselőjelölti illetve megválasztott képviselői minőségét jelölte meg, melyet a TVB elfogadott. Jogi érdeke kapcsán hivatkozik arra, hogy személyét érinti a HVB határozata, amivel az elrendelte az eredmény részleges megsemmisítését és a kifogást előterjesztő számára kedvező eredmény megtartása mellett a kifogást előterjesztő részére kedvezőtlen eredményt jelentő képviselőválasztás megismétlését.

[36] A TVB előjáróban az alábbiakat rögzíti:

Ve. 43. § (1) A választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

*(2) * A választási bizottság eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, az írásbeli tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték.*

(5) A választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

*44. § (1) * A választási bizottság - a szavazatszámoló bizottság kivételével - az ügy érdemében határozatot, az eljárás során felmerült minden egyéb kérdésben jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz. (...)*

46. § A választási bizottság határozata tartalmazza

(...)

c) a rendelkező részben

ca) a választási bizottság döntését (...),

d) az indokolásban

da) a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat,

db) a felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait,

dc) a mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket,

dd) azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta, (...)

[37] A Beadványozó a fellebbezését a Ve. 223. §. (3) bekezdés a.) és b) pontjára hivatkozva nyújtotta be. Hivatkozott arra, hogy a HVB megsértette a Ve, 211. §-át, azzal hogy a kifogást nem a szavazatszámoló bizottság döntésére és tevékenységére vonatkozóan bírálta el, hanem azon túlterjeszkedve az eljárás eredményére vonatkozóan hozott döntést, holott az eljárás eredményére vonatkozóan korábban már meghozott – és jogorvoslattal is elbírált – döntés nem változtatható meg.

Álláspontját – a kifogás eredmény elleni irányultsága tekintetében – azzal is alá kívánta támasztani, hogy hivatkozik a HVB határozatának 2. oldalán a kifogás előterjesztőjétől idézett, dőlt betűvel szedett szövegrész 3. bekezdésére, mely szerint:

„az 1. számú és a 2. számú szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményét megállapító döntésének a képviselői mandátumokra vonatkozó része törvénysértő, mely következtében a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok is sérültek.”

[38] A TVB a kifogást és a HVB határozatát összevetve arra a megállapításra jutott, hogy a határozat ezen bekezdése olyan hivatkozást tartalmaz, amely a kifogásban nem is szerepel, így téves következtetés levonására teremt lehetőséget.

[39] A TVB egyidejűleg megjegyzi, hogy az érintett szövegrész ebben a formában a kifogástevő TVB-hez benyújtott eredmény elleni jogorvoslati kérelmében, fellebbezésében lelhető fel, mely jogorvoslati kérelmet azonban a TVB – kifogástevő érintettségének hiánya miatt - érdemi vizsgálat nélkül elutasított.

[40] A TVB itt kívánja megjegyezni, hogy a határozat indokolásában a kifogás tévesen hivatkozott része a Ve. 241. §. szerinti eredmény elleni jogorvoslati kérelem alapjára utal, amelyre a későbbiekben a határozat indokolási része már nem is hivatkozik. A TVB véleménye szerint e tekintetben az önmagával is ellentétes, de legalábbis hibás indokolás iratellenes, így objektív akadályát képezheti a ténybeli és jogilag is megalapozott jogorvoslati kérelmek benyújtásának.

[41] A TVB előzetesen rögzíti, hogy jelen ügyben élesen el kell választani a Ve. által meghatározott jogorvoslati eszközöket, így a 208. § szerinti kifogást, ezen belül a Ve. 211. §-a szerinti benyújtható kifogást, illetve a Ve 241. § szerinti eredmény elleni jogorvoslatot.

[42] A Ve. 208. §-a szerint a kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (együtt: jogszabálysértés) hivatkozással lehet benyújtani.

[43] A Ve. 211. §-a szerint a szavazatszámoló bizottság tevékenysége és döntése ellen – a szavazóköri eredményt megállapító döntés kivételével – kifogást lehet benyújtani.

[44] A Ve. 241. §. (1) A szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen csak a választási bizottságnak a választási eredményt megállapító döntése elleni fellebbezéssel együtt van helye.

(2) A választási bizottságnak a választás eredményét megállapító döntése ellen

a) a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára, vagy

b) a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani.

[45] A TVB a kifogást megvizsgálva megállapítja, hogy a kifogás benyújtására és a határozat meghozatalára nem a Ve. 211.§-ára történő hivatkozással került sor, a szavazatszámoló bizottság 211. § szerinti tevékenységének, döntésének megítélése nem képezte tárgyát sem a kifogásnak, sem a határozatnak, de azt is rögzíti a TVB, hogy a kifogás benyújtására jelen esetben nem csak a Ve. 211.§. alapján van lehetőség.

[46] TVB a jogalap hiányos megjelölése körében egyetértett a Beadványozó megállapításával abban, hogy a határozat általa is idézett indokolási részében nem került megjelölésre a kifogástevő által vélelmezett jogszabálysértés, amely hiánya a Ve. 215. § c) pontja alapján valóban a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását eredményezné. A TVB megállapítja, hogy a 218. § (1) bekezdés a) és c) pontjaira történő utalás valóban értelmezhetetlen, mivel ezen törvényszakasznak és bekezdésnek nincs a) és c) pontja.

[47] Ezen túlmenően a TVB a kifogást megvizsgálva megállapította, hogy - ezen tévesen hivatkozott rendelkezésen túlmenően – a kifogástevő megjelölte a jogorvoslati kérelem tényleges jogalapját, rögzítve, hogy a hivatkozott jogszabálysértő tevékenységek az Alaptörvény, 35. cikk (1) pontját és a Ve.2. § (1) bekezdés a) pontját súlyosan sértették. Továbbá megvalósították a Btk. 350 § (1) f. és H.) pontjában foglaltakat. A kifogástevő kifogásában hivatkozott arra is, hogy a jogsértő cselekmények által befolyásolt szavazatok döntő mértékben befolyásolták a szavazás eredményét a képviselői szavazatok vonatkozásában, amely választási eredményről a HVB döntött, és amelyre nézve fellebbezést is nyújtott be.

[48] A TVB véleménye szerint mindezek alapján megállapítható, hogy a kifogás benyújtására a Ve. 208. §-a szerint, a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja megsértésére hivatkozva került sor, a kifogás pedig tartalmazza a vélelmezett jogszabálysértések megjelölését, továbbá bizonyítékok is becsatolásra kerültek.

[49] A TVB –nek a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy a választás tisztasága alapelveinek sérelme megállapítható volt-e és ez alapján a kifogásra hivatkozva volt-e helye a választás képviselői mandátumokra vonatkozó részének megsemmisítésének és a választási eljárás megismételtetésének.

Ve. 231. § (...) (4) A fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

[50] A kifogástevő illetve a HVB arra hivatkozik, hogy azért nem került benyújtásra a befolyásolt személyek vallomása, mert az adott esetben az ügyben tett büntetőeljárás eredményes lefolyását akadályozhatná, illetve nyomozóhatósági meghallgatásukra még nem került sor.

[51] A TVB ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy a választási eljárás sommás jellegénél fogva a bizonyítottság, de legalábbis a nem kellően valószínűsítettség hiánya a kérelmező terhére esik.

[52] Mindezek elővezetése mellett a TVB az alábbiakat állapította meg:

- 1.) A TVB megállapítja, hogy a delegáltak részére tartott tájékoztatón feltett kérdésekből semmilyen ok okozati következtetés nem vonható le a láncszavazás tényére vonatkozóan. A jegyzőkönyv az ott elhangzottakról nem került becsatolásra. A TVB szerint éppen az az életszerű, ha a szavazóköri delegált felkészül a feladatai ellátása kapcsán esetlegesen jelentkező rendkívüli eseményre és annak jogszerű kezelésére.
- 2.) A két szavazatszámoló tag csak arról nyilatkozik, hogy a „gyanús” szavazó sietve elhagyta a szavazóhelyiséget, de mire ők utána mentek már eltűnt. Önmagában abból a tényből, hogy a szavazó állításuk szerint sok időt töltött a szavazóhelyiségben és vastag kabátban volt, semmilyen következtetés nem vonható le a láncszavazás megvalósítására nézve, és erre vonatkozóan okfejtést a kifogástevő sem adott.
- 3.) A 4 soros tanúnyilatkozat szövegszerűen is nehezen értelmezhető és tartalmában sem azonos azzal a tényállítással, amely bizonyítására felhívták, hallomáson alapul. A nyilatkozatok szintén hallomásokon alapulnak, és azokból nem derül ki, hogy ki fizetett „huszakat” vagy „háromezret” és kinek. A fellebbezéshez csatolt 26 tanúvallomás cáfolja a kifogásban felhozottakat. A Beadványozó részéről a jogorvoslati eljárásban benyújtott bizonyítékok a kifogástevő állításaival ellentétesek voltak. A Beadványozó által benyújtott 26 fő aláírásával jegyzett nyilatkozat cáfolja az állítást.
- 4.) Az állítások sem önmagukban sem összességükben nem alkalmasak arra, hogy a láncszavazás tényét vagy annak csak a gyanúját is igazolják, pusztán tények, és a tekintetben, hogy milyen módon vonható le belőlük következtetés arra vonatkozóan, hogy a vélt jogsértésekkel összefüggésben lennének, a kifogástevő sem adott elő semmilyen okfejtést.
- 5.) A TVB - osztva a Beadványozó véleményét is – megállapítja, hogy önmagában az a tény, mely szerint a bizonyítékként figyelembe vett 02. szavazóköri jegyzőkönyv szerint a szavazás végén a képviselői szavazólapokat illetően a szavazókörben 1 hiány (eltérés) áll fenn, nem szolgál bizonyítékkául a láncszavazásnak és erre vonatkozóan a kifogástevő sem ad elő semmilyen okfejtést.

6.) Az állítások feltételezések, nem hozhatók összefüggésbe a vélt jogsértésekkel.

[53] A TVB mindezek alapján megállapítja, hogy a fellebbezésben becsatolt bizonyítékok alkalmasak a kifogástevő állításainak illetve bizonyítékainak cáfolatára. E körben megjegyzendő, hogy a Beadványozó két olyan személy vonatkozásában is csatolt a nyilatkozatok tartalmát illetően azt cáfoló, vagy „visszavonó” tartalmú nyilatkozatot, akik személye a pro kontra nyilatkoztatás körében felmerült.

[54] A fellebbezésben foglalt további felvetésekkel kapcsolatban a TVB a következő megállapításokat teszi:

[55] A TVB véleménye szerint sem jogszerű és nem is érthető, hogy amennyiben a választás tisztasága alapelv sérelme miatt a HVB a választás megismételtetéséről dönt, akkor miért csak a képviselőválasztás eredményét semmisíti meg. A HVB döntésének megalapozottságával kapcsolatban további kérdéseket vet fel az is, hogy amennyiben és feltételezve a jogsértő cselekmények a Beadványozó és más képviselők jogosulatlan előnyhöz juttatását szolgálták, akkor azok a cselekmények miért csak a képviselői mandátumok megszerzését célozták volna meg, holott a Beadványozó érintettsége kapcsán hivatkozik arra is, hogy ő polgármesterjelöltként is indult a választáson.

[56] Fentieket összegezve a TVB az alábbiakat állapítja meg:

[57] A HVB nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének. A kifogás és a HVB határozata nem fejt ki kellő mértékben, hogy milyen egymással összefüggő, konkrét tevékenységekben valósult meg a „láncszavazás”, mi volt vagy lehetett a menete, módszere, irányultsága, célja, résztvevői köre.

[58] A határozat pusztán tényként állítja, hogy a „szavazók” által megtett tanúvallomások azt rögzítik, hogy a leadott szavazatokért cserébe a „befolyásolt” szavazók anyagi ellenszolgáltatásban részesültek, továbbá, hogy a szavazatszámlláló bizottsági tagok vallomása a láncszavazás tényét kellően valószínűsíti. A határozat indokolása nem hivatkozik arra, hogy a HVB mi alapján tisztázta a tényállást, milyen bizonyítékokat vett figyelembe vagy éppen mellőzött, azokat egyenként vagy összességükben, hogyan, milyen módon értékelte, a bizonyítottság milyen fokát vette figyelembe a jogsértés megállapításánál.

[59] Arra nézve sem tartalmaz a határozat okfejtést, hogy a kifogásban megjelölt cselekményeket milyen okból tartja jogszabálysértőnek, azok mely oknál fogva alkalmasak a választás tisztaságának alapelve megsértésére. Továbbá azt sem fejtette ki a HVB, hogy milyen ok-okozati összefüggés van az általa megállapított jogsértés és – kizárólag - a képviselőválasztás eredménye között, amely szerint a választási eljárás megismétlésére van szükség. A határozat arra nézve sem tartalmaz részletes jogi okfejtést, hogy amennyiben a vélelmezett jogsértésekre alapozva a választás eredményének megsemmisítése szükséges, a döntés miért csak a képviselőválasztás megismétlésére korlátozódik.

[60] A Beadványozó álláspontját osztva a TVB véleménye szerint a kifogásban tett állítások bizonyítékául megjelölt nyilatkozatok és hivatkozott tények sem egyenként sem összességükben nem alkalmasak arra, hogy akár csak a valószínűsítés szintjén alátámasszák az állított jogsértéseket.

[61] A bizonyítékok kivétel nélkül csak közvetettek, a szavazók befolyásolására vagy annak csak kísérletére vonatkozóan egyetlen olyan nyilatkozat sem áll rendelkezésre, amely olyan személytől származna, akit ténylegesen befolyásoltak volna a kifogásolt cselekményekkel. A nyilatkozatok azon túl, hogy hallomáson alapulnak, maga a tartalom tekintetében is a legtöbb esetben néhány szavas mondatrészek, szövegrészek formájában idézettek, melyekből egyértelmű következtetés a bizonyítandó cselekmény megtörténteire vonatkozóan nem vonható le és az ez alapján nem is valószínűsíthető. A fellebbezésben a kifogástevő állításaival ellentétes tartalmú bizonyítékok kerültek benyújtásra.

[62] Mindezek alapján összességében megállapítható, hogy a vélelmezett jogsértő tevékenységek megtörténte nem bizonyított, de a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azok megtörténte kellően nem is valószínűsíthető, így a választás tisztasága alapelv sérelme nem állapítható meg. A TVB megállapítja azt is, hogy a kifogás a képviselőválasztás eredményének megsemmisítésére irányult, azonban az eredmény megsemmisítésére kizárólag az eredményt megállapító döntés elleni jogorvoslat keretében kerülhetett volna sor.

[63] A TVB ezzel kapcsolatban hivatkozik a Kúria Kvk.V.37.522/2018. számú végzésére is, melyben kifogás alapján induló jogorvoslati eljárásban, a választás tisztasága alapelv sérelmét megállapítva az eredmény megsemmisítése tárgyában a következők szerint döntött.

*„A Kúria az előzőekben részletezettek szerint, tehát csupán részben adott helyt a jogorvoslati kérelemnek, mivel a jelen ügyben megállapított jogsértések nem elégségesek a szavazás eredményének megsemmisítésére, a szavazóköri szavazás megisméltésének elrendelésére. A kifogás ugyanis nem tekinthető a Ve. 241.§-a szerinti választás eredménye elleni jogorvoslatnak, ezért főszabály szerint nem alkalmas jogorvoslati eszköz az eredmény megállapításának felülbírálatára. **Az eredmény megsemmisítésére kizárólag az eredményt megállapító döntés elleni jogorvoslat keretében kerülhet sor.** Ennek oka következik a Ve. 211. § és 241.§ rendelkezéseiből, melyek szerint az eredmény elleni jogorvoslat elkülönül a választási eljárás szabályainak, alapelveinek megsértése miatti kifogástól, másrészt a szavazás napján még nincs is megállapított eredmény, a szavazóköri eredmény továbbá nem önállóan, hanem csak a választási bizottság eredményt megállapító döntése elleni jogorvoslattal támadható a Ve. 241.§ (1) bekezdés értelmében. A kérelmező által megjelölt Ve. 218.§ (2) bekezdés c) pontja alapján ezért nincs lehetőség az eredmény megsemmisítésére, a szavazás megisméltésére (Kvk.I.37.495/2018/2., Kvk.VI.37.494/2018/2.).”*

[64] Fentiekre tekintettel a TVB a Ve. 231. § (5) bekezdése b) pontja alapján a HVB 26/2018. (X.18.) számú határozatát megváltoztatja és a kifogást elutasítja.

IV.

A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések

[65] A határozat Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontján, 208. §-án, 211. §-án, a 218. § (1) bekezdésén, 223. § (3) bekezdés a) és b) pontján, a 231. §. (4), (5) bekezdésén, a 241. §-án, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás pedig a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) és (3) bekezdésén, a 224. § (1), (2), (3) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Székesfehérvár, 2019. október 24.

Dr. Szabó László s.k.
a Fejér Megyei Területi
Választási Bizottság elnöke